

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut
Datum
2012-10-22

1(15)
Ärendebeteckning
511-8523-2011
Arkivbeteckning
2402253

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Örefjärden- Snöanskärgården i Nordmaling och Umeå kommuner

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

I och med att detta beslut vinner laga kraft upphävs de två befintliga naturreservaten Bonden (dnr: 11.121-1871-74 och 11.121-850-83) och Snöanskärgården (dnr: 11.111-200-71).

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3. Länsstyrelsen ska vara förvaltare av reservatet.

Administrativa uppgifter

Namn	Naturreservatet Örefjärden-Snöanskärgården
Nummer	2402253
NVR id	2001679
Natura 2000	Bonden (SE0810002), Snöanskärgården (SE0810003), Sydostbrotten (SE0810519) och del av Öreälven (SE0810434)
Kommun	Nordmaling och Umeå
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	40 km SSV om Umeå och 20 km OSO om Nordmaling Mittkoordinat (SWEREF99): x=0748040, y=7044255
Naturgeografisk region	29a, kustslätter och dalar med finsediment kring Bottenviken
Maringeografisk region	Norra Kvarken
Typ enligt vattenramdirektivet	Norra Kvarkens inre och yttre kustvatten (id: 20 och 21)
Gräns	Se beslutskarta, bilaga 1
Ågarkategori	Enskilda, samfälligheter, bolag och staten
Fastigheter	Se beslutskarta, bilaga 1
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	47 550 ha, varav 46 810 ha hav och 740 ha land, 298 ha produktiv skog

Syftet med reservatet

Det övergripande syftet med naturreservatet är att bevara ett kust- och skärgårdslandskap med låg påverkansgrad som en i huvudsak opåverkad helhetsmiljö med dess värdefulla natur- och kulturmiljö.

Områdets rika och omväxlande marina miljöer och landmiljöer som präglas av landhöjningen ska bevaras i ett närmast naturligt och ostört tillstånd så att förutsättningarna för en naturlig flora och fauna tryggas. Områdets betydelse för skyddsvärda arter exempelvis häckande kustfåglar ska bevaras och stärkas. De i området ingående Natura 2000-naturtyperna och arterna ska ha en gynnsam bevarandestatus. Inom ramarna för det övergripande syftet ska området skydda, vårda och tydliggöra kust- och havsanknutna kulturhistoriskt präglade miljöer med kontinuitet från 1000-tal fram till 1900-tal.

Naturreservatet ska tillgodose det rörliga friluftslivets behov. Människor ska kunna uppleva en i huvudsak opåverkad kust- och skärgårdsmiljö med en rikedom av marina naturmiljöer och en tydlig prägel av en rik kustanknuten kulturhistoria. Naturreservatet ska även tillgodose behovet av opåverkade områden för forskning, undervisning och miljöövervakning.

Syftet ska uppnås genom att mänsklig påverkan på områdets kustlinje, vattenmiljö, havsbottnar och undervattensvegetation minimeras. Den helt övervägande delen av reservatets stränder, skogar och vattenmiljöer ska få utvecklas fritt genom naturlig dynamik i takt med landhöjningen. Hotade arter eller naturtyper ska vid behov gynnas genom naturvårdsinriktad skötsel. Ett antal kulturhistoriskt och friluftslivsmässigt värdefulla landskapsvyer ska framhävas och bevaras. Kulturvärden förknippade med landhöjningen och de maritima näringarna fiske, säljakt och sjöfart ska bibehållas genom en varsam skötsel. Friluftslivet ska ges goda betingelser att utvecklas.

Motiv för beslutet*Prioriterade bevarandevärden*

Naturreservatet ligger i södra delen av Norra Kvarken och gränsar till Bottenhavet. Reservatet utgörs av ett mångformigt kust- och skärgårdsområde med en älvmyning och ett föränderligt älvdelta, ett 30-tal öar och skär, flera grunda havsvikar och sund, oexploaterade havsstränder, landhöjningsskogar med låg påverkansgrad, ett av Sveriges viktigaste fågelberg, samt ett stort antal utsjöbankar och rev med omgivande djupomården.

Havsområdet är högproduktivt i förhållande till det nordliga läget och på flera platser i reservatet finns ovanligt frodiga bestånd av undervattensvegetation. Flera marina arter har sin nordliga utbredningsgräns i området bl.a. blåmussla, smaltång och gaffeltång. I naturreservatet finns viktiga rast-, födosöks-, reproduktions- och uppväxtområden för fågel, fisk och säl. Flera sällsynta och hotade kustfågelarter häckar i området och på Bonden finns dessutom internationellt sett betydelsefulla kolonier av grisslor och tordmular. Många vegetationsrika grundområden och flertalet små vattendrag i området utgör goda lek- och uppväxtmiljöer för varmvattensarter av fisk. Flera av skären exempelvis Tuvan och Sydvästbrotten är viktiga tillhåll för gråsäl. I naturreservatet återfinns flera större naturskogsartade områden med landhöjningsskog och äldre hällmarkstallskog. Landhöjningen skapar tydliga vegetationssuccessioner från öppna våtmarker och lövbårder till gran och tallskog. Området är relativt oexploaterat i jämförelse med övriga kuststräckor i länet. Längs

Järnäsudden finns en av få obebyggda kuststräckor i länet som överstiger 10 km. Även ur geologisk synpunkt har området mycket höga värden. Bondens röda rapakivgranit och den svarta diabasen som går i dagen vid Järnäsudden är ovanliga bergarter för regionen. Drumlinlandskapet vid Järnäs halvön är ett av de bäst utvecklade i landet.

Vid sidan om höga naturvärden finns en mängd värdefulla kulturmiljöer. I området finns flertalet av de fornlämnings typer t.ex. tomtningar, kompassrosor och labyrinter som förknippas med norrländska kustmiljöer. Vidare finns ett större fiskeläge med tillhörande fiskekapell, lämningar efter ett gammalt båtvarv, en gammal lotsplats med lotsstuga samt en mängd sjömärken av varierad typ och storlek. Hele området är även av väsentlig betydelse för allmänhetens rörliga friluftsliv. Det finns flera välbesökta naturliga badstränder både längs fastlandskusten och i skärgården. Flertalet erbjuder skyddade naturhamnar. Attraktiva utflyktsmål från land är exempelvis de havsuddar som finns runt Järnäsklubb och Kylören. Örefjärden-Snöanskärgården utgörs alltså av en spännande blandning av mycket höga naturvärden, kulturhistoriska värden och värden för friluftslivet.

Förutsättning för att bevara områdets värden

Ett växande intresse för uppförande av strandnära fritidshus och hus för permanentboende är påtagligt både lokalt och regionalt. Bebyggelsen innebär inskränkningar i det allmänna friluftslivet, minskade upplevelsevärden och negativa konsekvenser för djur- och växtlivet i såväl vatten som på land. Ofta medför bebyggelse även att annan typ av påverkan ökar som t.ex. anläggande av bryggor, fysiska strandmodifieringar och siktröjningar. I de flesta fall blir även muddringar snabbt aktuella för hus- och båtägare eftersom landhöjningen är kraftig i området. Därtill finns det i Sverige ett ökat intresse för mer storskaliga exploateringar av kustmiljön exempelvis i form av vindkraftsparker. En sådan exploatering är inte förenlig med bevarande av områdets natur-, kultur- och friluftsvärden. Naturreservatet ska följaktligen hejda en ytterligare exploatering av området. Befintlig bebyggelse i reservatet har dock en småskalig karaktär som bidrar till områdets helhetsvärden. På ön Snöan, som är utpekad som riksintresse för kulturmiljövården, och på lotsplatsen på Järnäs Storklubben har bebyggelsen ett högt kulturhistoriskt värde som behöver tryggas med vissa restriktioner.

Ett aktivt brukande av skogen i kustlandet har medfört att kustskogar med låg påverkansgrad är sällsynta både på regional och på nationell skala. Många hotade arter är beroende av gamla och orörda skogar. De naturskogsområden och strandskogar som finns i området ska därför skyddas från åverkan.

Naturreservatet innebär att flera värdefulla naturtyper såsom grunda havsvikar och laguner, små öar och skär, landhöjningsskogar, sanddyner, älvdeltan och älvmyningar får ett långsiktigt skydd. Bevarandet av dessa miljöer och naturtyper i ett naturligt tillstånd bidrar till att bevara en stor mångfald av växter och djur både under och ovanför havsytan. Ytterligare ett antal naturtyper t.ex. utsjöbankar och djupområden som förekommer i området är värdefulla och underrepresenterade miljöer både på nationell och på regional skala när det gäller långsiktigt skydd av kust- och havsmiljöer.

Naturreservatet kommer även att bidra till att höga kulturvärden i området synliggörs, vårdas och tillgängliggörs. Många lämningar och kulturmiljöer är tydliga och välbevarade, men pga. av förändringar i samhället där fiske och sjöfart bedrivs i en allt mindre omfattning, riskerar miljöerna att överges och förfalla. Naturreservatet

har därtill ett högt forsknings- och undersökningsvärde genom att en mängd olika forskningsprojekt som är knutna till närliggande marina forskningscentrum. Reservatet har stor betydelse som referensområde för miljöövervakning eftersom flertalet regionala och nationella miljöövervakningsprogram bedrivs i området. Årligen följer programmen upp situationen för fisk, bottenfauna och vattenkemi.

Miljö kvalitetsmål och strategier

Naturreservatet kommer att bidra till att säkerställa ett representativt nätverk av värdefulla marina naturtyper i Sverige. Skyddet av detta område har stor betydelse för att uppnå miljömålet *Hav i balans samt en levande kust och skärgård* som bland annat strävar till att skydda särskilt värdefull natur, bevara biologisk mångfald samt säkra en hög grad av upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Naturreservatet bidrar också till att uppnå miljömålet *Levande skogar*. I och med detta beslut så skyddas omkring 300 ha produktiv skog. Skyddet av området har även hög prioritet enligt nationella och regionala strategier för skydd av kust- och havsmiljöer. Beslutet innebär att befintliga naturreservat utökas med mellanliggande havsområden, rev och utsjöbankar samt närliggande grunda havsvikar, älv- och åmynningar, obebyggda landhöjningsstränder och strandskogar. Den marina helhetsmiljön får därmed ett ordentligt skydd.

Med tanke på ovan beskrivna förutsättningar och med tanke på områdets betydelse för bevarande av värdefulla naturmiljöer och biologisk mångfald samt för behovet av områden för friluftslivet, anser länsstyrelsen att området i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § ska skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Naturreservatets prioriterade syften enligt miljöbalken är att:

- vårda och bevara värdefulla naturmiljöer
- tillgodose behov av områden för friluftslivet

Intresseprövning

Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Stora delar av naturreservatet är sen tidigare utpekade som riksintresse för naturvård, friluftsliv eller kulturmiljövård. Jämshalvön, Snöanskärgården och Bonden är av riksintresse för naturvården och ön Snöan är av riksintresse för kulturmiljövården. Öreälven är av riksintresse för friluftslivet. Naturreservatet är i linje med de kustinventeringar och bedömningsunderlag som Nordmaling och Umeå kommuner tagit fram i samband med pågående revideringsarbete av översiktplanerna för kusten. Naturreservatet finns med i Umeå kommuns remissversion till en fördjupad översiktsplan för kusten, samt i Nordmalings utkast till planprogram för Järnasklubb. Kommunerna har ännu inte fastställt några fördjupade översiktsplaner för kustområdet.

Länsstyrelsen bedömer vidare att de positiva effekterna för bevarandet av naturmiljöerna och den biologiska mångfalden, för kulturmiljövården och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § miljöbalken har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ändrade föreskrifter

Länsstyrelsen har bedömt de föreskrifter som gällt för naturreservaten, Snöanskärgården och Bonden och funnit att det finns särskilda skäl för att helt eller delvis upphäva vissa tidigare regleringar i Snöanskärgården och Bonden i enlighet med 7 kap 7 § miljöbalken (1998:808).

Länsstyrelsen bedömer att befintliga fritidshustomter inom det nuvarande naturreservatet Snöanskärgården, förutom på ön Snöan, kan lyftas ut ur den nya avgränsningen, eftersom bebyggelsen inte har höga kulturhistoriska värden. Mindre kompletteringar på tomterna som följer de allmänna strandskyddsbestämmelserna riskerar inte att hota områdets helhetsvärden. Vidare kan befintligt beträdnadsförbud på Pilhällrevet upphävas eftersom fågelfaunan på ön idag inte motiverar ett sådant.

I naturreservatet Snöanskärgården upphävs begränsningen om att framföra båt med högre hastighet än nio knop närmare stranden än 300 m. Länsstyrelsen bedömer att hastighetsbegränsningen är olämplig med tanke på de båttyper som används idag. En mer lämplig hastighetsbegränsning om man vill minimera svall, buller och olycksrisk är 5 knop. Länsstyrelsen anser dock att det inte finns tillräckligt starka skäl till att lägga en sådan begränsning, eftersom båttrafiken i området i dagsläget är relativt liten. Därtill är området till stora delar naturligt påverkat av vind och vågor eftersom skärgården är förhållandevis öppen. Den grunda moränmiljön gör också att det är naturligt att farten hålls nere närmare stränderna. Om påverkan från båttrafik och vattenfarkoster ökar kan det bli aktuellt att införa hastighetsbegränsningar i känsliga områden, lämpligen genom Sjötrafikförordningen. Det kan också bli aktuellt att införa så kallade hänsynsområden.

Totalförbudet att framföra snöskoter på land i hela Snöanskärgården upphävs delvis. Länsstyrelsen bedömer att det är möjligt att framföra snöskoter på land utan att skada naturvärden förutsatt att det görs på väl snötäckt och tjälad mark. Endast på delar av ön Snöan som har en stor samling av välbevarade fornlämningar behålls ett fortsatt förbud.

När det gäller jakt och fiske i området så bedömer Länsstyrelsen att gällande jakt- och fiskelagstiftning generellt är tillräcklig för att bevara områdets naturvärden. Det är sen tidigare under hela året förbjudet att jaga och fiska med nät, långrev eller fasta redskap inom naturreservatet Bonden. Dessa förbud bör fortsätta att gälla runt Bonden med tanke på områdets stora betydelse för häckande grisslor och tordmular samt säl. Det är dock lägligt att justera förbuden i tid till att gälla under fåglarnas häckningsperiod och när sälarna byter päls. När det gäller fiskeförbudet med nät, långrev och fasta redskap så föreslås det införas i Fiskeriverkets författningssamling och ingår därmed inte i reservatets föreskrifter.

Natura 2000

Det finns tre Natura 2000-områden som helt ligger inom reservatet; Bonden (SE0810002), Snöanskärgården (SE0810003) och Sydostbrotten (SE0810519). Följande habitat och arter är utpekade enligt EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv i respektive område:

	Bonden	Snöanskärgården	Sydostbrotten
Habitat			
1140 Blottade ler- och sandbottnar		X	
1170 Rev	X	X	X
1220 Sten och grusvallar		X	
1230 Vegetationsklädda havsklippor	X	X	
1620 Skär i Östersjön	X	X	

	Bonden	Snöanskärgården	Sydostbrotten
Arter			
I364 Gråsäl	X	X	
A194 Silvertärna	X		
A199 Sillgrissla	X		
A200 Tordmule	X		
A202 Tobisgrissla	X		

Även en mindre del av Natura 2000-området Öreälven (SE0810434) ligger inne i reservatet. Det är vid Öreälvens mynning och vid biflödena runt Jan-Perslån och Örstenen som naturreservatet och Natura 2000-området sammanfaller.

Ärendets beredning

Länsstyrelserna fick genom regeringens regleringsbrev för år 2006 i uppdrag att kartlägga de mest skyddsvärda marina områdena i varje län och utifrån denna kunskap inrätta sammanlagt fjorton nya marina naturreservat i Sverige.

Historik

Örefjärden-Snöanskärgården har under lång tid varit känt för sina höga natur- och kulturhistoriska värden. Två befintliga naturreservat ligger i området. Ön Bonden fridlystes som naturminne redan 1937. Genom övergångsbestämmelser i 1964 års naturvårdslag kom ön att betraktas som ett naturreservat och 1977 fastställde Länsstyrelsen reservatsföreskrifter för ön. År 1984 utvidgades naturreservatet Bonden till att även gälla skären Sydvästbrotten och Tuvan. Naturreservatet Snöanskärgården bildades 1973 i syfte att bevara ett unikt skärgårdslandskap med väsentlig betydelse för det rörliga friluftslivet. Även områdets betydelse för fågellivet och upphållsplats för säl låg som grund till beslutet.

Dokumentation

Länsstyrelsen har en bred kunskap om området genom ett stort antal olika inventeringar och sammanställningar. Genom ett finsk-svenskt samarbete över Kvarken under andra halvan av 1990-talet genomfördes flera botaniska undersökningar och sammanställningar. Heltäckande inventeringar av häckande kustfåglar har utförts bland annat 1976 och 2002. Skogarna har inventerats bland annat genom Umeå kommuns lövskogsinventering (1991), Skogsstyrelsens nyckelbiotop- och naturvärdesinventeringar (1998, 2001-2002) och Länsstyrelsen skogsinventeringar (2004-2008). Insektfaunan i delar av området har inventerats på 1980-talet med uppföljning år 2006. Flera grunda vegetationsklädda havsvikar i området inventerades år 2000. Under ärendets beredning har flera kompletterande undersökningar gjorts. Bland annat genomfördes en utförlig marinbiologisk inventering under 2006. Under 2007 utfördes en intervjustudie rörande fiskets bedrivande i området och 2008 genomfördes en kulturhistorisk utredning av fornlämningar och bebyggelse på ön Snöan. Därtill har Länsstyrelsen och anlitate konsulter besökt området vid flera tillfällen i samband med planeringen av skötselplanen.

Reservatsbildning

Reservatsbildningsprocessen startade med ett första informationsmöte med berörda mark- och stugägare under våren 2007 där Länsstyrelsen informerade om de inventeringar som genomförts rörande områdets natur-, kultur- och friluftsvärden samt

att det fanns planer på att bilda ett naturreservat. Under våren 2008 tillstyrkte Naturvårdsverket att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare med syfte att bilda naturreservat av området. Länsstyrelsen har haft ett tiotal samrådsmöten med mark- och sakägare i olika konstellationer. Förslag till avgränsning, föreskrifter och skötselplan har presenterats och även skickats ut för synpunkter vid flertal tillfällen.

Länsstyrelsen har också haft ett stort antal enskilda överläggningar med många av de mark- och stugägare som berörs av naturreservatet, varvid reservatsgränser och föreskrifter har justerats för att minimera intrånget. Umeå och Nordmalings kommuner har vid flera tillfällen informerats om ärendets beredning och haft tillfälle att ge synpunkter på reservatets utformning.

Värdering av ingående marker i naturreservatet har genomförts och förhandlingar om ersättning till berörda markägare pågår.

Ett förslag till beslut skickades ut på remiss under våren 2011 till drygt 130 berörda sakägare, myndigheter, organisationer och andra personer som deltagit i informationsmöten. Totalt 36 svar kom in till Länsstyrelsen.

Av dem som valt att yttra sig var det två som hade en uttalat negativ inställning till reservatsbildningen som helhet. Sex mark- eller stugägare var negativa med anledning av reservatets avgränsning eller svårigheten att kunna få ersättningsmark. Tjugo av svaren var positiva och tillstyrkte reservatsbildningen, men hade synpunkter på detaljer i beslut eller skötselplan. Flera hade synpunkter av redaktionell karaktär. Åtta hade inget att erinra.

Länsstyrelsen har så långt det är möjligt försökt att tillmötesgå inkomna synpunkter. Konstruktiva synpunkter från flera myndigheter, organisationer och privat personer med förslag på mindre kompletteringar och redaktionella ändringar har arbetats in i beslut och skötselplan. De yttranden som rör ersättningsfrågor kommer att hanteras i pågående förhandlingar.

Några remissvar från markägare har föranlett att Länsstyrelsen gjort mindre ändringar av reservatets avgränsning. Genomförda justeringar har varit möjliga att göra utan att minska på naturreservatets värden för naturvård och rörligt friluftsliv.

Några yttranden har föranlett att Länsstyrelsen valt att justera eller precisera föreskrifterna. De justeringar som har gjorts innebär förtydliganden och i något fall en lindring av naturreservatsföreskrifterna. Regleringen av vattenskoter genom reservatsföreskrifter har tagits bort. Körning med vattenskoter regleras genom Vattenskoterförordningen (1993:1053) i samma omfattning som det remitterade förslaget. Ifall att förordningen revideras och skoteråkningen ökar inom naturreservatet kommer Länsstyrelsen att definiera områden som kan skadas av vattenskoteråkning och vidta lämpliga skyddsåtgärder.

Järnäs samfällighetsförening har framfört oro över att föreskrifterna ska förhindra att nya verksamheter utvecklas i stora lotsstugan på Järnäs Storklubben. Länsstyrelsen har omformulerat föreskriften A2 så att det är möjligt att ändra befintliga byggnaders interiör och funktion. Länsstyrelsen har förtydligt att dikesrensning av befintliga diken ska vara möjligt efter samråd med Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har utifrån synpunkter från Umeå Marina forskningsstation förtydligt de allmänna undantagen till föreskrifterna så att provtagning av bottenfauna

och djurplankton ska vara möjlig att göra. UMF vill kunna använda svävare för provtagningar i Örefjärden och placera ut ett antal fasta mätbojar i området. UMF får söka särskild dispens om det uppstår behov av att nyttja svävare efter 15 april och för att ankra upp fasta mätstationer.

Västerbottens ornitologiska förening anser att Kallknösen borde beläggas med landstigningsförbud. Länsstyrelsen sätter inte beträdnadsförbud på Kallknösen eftersom Länsstyrelsen valt att sätta förbud endast på de öar som under en längre tid visats vara särskilt värdefulla för häckande fåglar. Länsstyrelsen kommer att överväga att inrätta fågelskyddsomåden som är ett mer flexibelt skyddsverktyg.

Naturskyddsföreningen anser att Länsstyrelsen borde överväga begränsningar i fiske och att begränsa hastigheten för båtar under fredningsperioden 15 april - 15 augusti. Länsstyrelsen bedömer att det mycket småskaliga fisket som bedrivs i området generellt inte skadar naturvärdena och att föreskrifter för hastighet i dagsläget inte är nödvändiga.

Några synpunkter som kommit in rör detaljer kring utformning och lokalisering av besöksanläggningar i skötselplanen. Dessa synpunkter kommer länsstyrelsen att beakta senare vid detaljplanering och uppförande av anläggningarna. Utifrån synpunkter från Umeå kommun och Öre byåldermän har skötselplanen kompletterats med möjligheter att i framtiden anlägga en allmän brygga vid Kylören och en gångbro över till Jan-Perslån.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet ska följande föreskrifter gälla.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning på såväl mark som i vatten,
2. ändra befintlig byggnads storlek, samt på ön Snöan och vid lotsplatsen på Järnås Storklubb utföra till- eller påbyggnad, riva, flytta eller på annat sätt väsentligt förändra byggnaders utformning eller utseende, samt att anlägga planteringar av träd, buskar, och blommor,
3. uppföra staket, stängsel, hägnad eller plank,
4. anlägga väg, landutfyllnad eller bro,
5. dra fram ledning i luft, mark, vatten och på botten,
6. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar mark- eller bottenpografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att t.ex. gräva, muddra, plöja, spränga, borra, gjuta, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
7. avverka, upparbeta vindfällan eller vidta andra skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärder, med undantag för att i enlighet med särskilt upprättat avtal med länsstyrelsen röja befintliga stigar, strandmiljön i anslutning till befintlig stuga och på de öppna marker som markeras på karta i bilaga 2a,

8. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar, undantag gäller för snöskoter vintertid på is eller på väl snötäckt och tjälad mark förutom i området på ön Snöan markerat på karta i bilaga 2b, undantag medges även för uttransport av fälld älg vid älgjakt,
9. under tiden 15 april till 15 augusti jaga i området runt öarna Bonden, Sydvästbrotten och Tuvan markerat på beslutskarta bilaga 2c,
10. under tiden 15 april till 15 augusti landstiga på eller vistas inom 100 m från öarna Bonden, Sydvästbrotten, Tuvan, Måkläppen, Gråskär och Västra fjärdhällorna markerade på beslutskarta bilaga 2c,
11. plantera in för trakten främmande djur- eller växtarter,
12. anlägga eller bedriva akvakultur av djur eller växter, som exempelvis fiskodling,
13. bunkra, lossa eller lagra flytande bränsle, med undantag för den befintliga fritidsbebyggelsens behov,
14. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk, växtnäringssmedel eller avloppsvatten, på land eller i vatten,

B. Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet,
 2. uppsättning av informationstavlor,
 3. framröjning av fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar,
 4. uppförande och underhåll av anläggningar såsom vindskydd, eldstäder, stigar, toaletter, parkeringsplatser, bryggor, kapell, fyror och kummel, som preciseras i fastställd skötselplan,
 5. skötselåtgärder såsom avverkning, röjning och rottryckning för att skapa och bibehålla öppen mark och sandstränder, samt att avverka barrträd och störa markvegetationen, som preciseras i fastställd skötselplan,
 6. undersökning och dokumentation av områdets kulturmiljöer, naturmiljöer samt växt- och djurarter.
-

C. Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. framföra motordrivna fordon annat än på befintliga vägar, undantag gäller för snöskoter vintertid på is eller på väl snötäckt och tjälad mark förutom i området på ön Snöan markerat på beslutskarta bilaga 2b,
2. under tiden 15 april till 15 augusti framföra svävare och hydrokopter i området innanför baslinjen förutom i allmänna farleder, markerat på beslutskarta bilaga 2b,
3. använda området för sportarrangemang för motorbåtar eller andra motor-drivna farkoster,
4. under tiden 15 april till 15 augusti landstiga på eller vistas inom 100 m från öarna Bonden, Sydvästbrotten, Tuvan, Måkläppen, Gråskär och Västra fjärdhällorna markerade på beslutskarta bilaga 2c,
5. ankra, förtöja eller lägga upp båt eller flotte längre än 2 dygn i följd på samma plats, med undantag för ordinära fritidsbåtar i anslutning till befintliga stugor,
6. skada, bortföra eller på annat sätt förändra kulturhistoriska lämningar såsom gistgårdsrösen, skåre/jaktvärn, gropar och rösen i klapperstensfält, labyrinter, kompassrosor eller tomtningar,
7. störa djurlivet, t ex genom att medvetet störa häckande eller rastande fåglar, klättra i boträd, eller uppehålla sig närmare rovfågelbo än 100 m, med undantag för den jakt som får bedrivas i naturreservatet i enlighet med jaktlagstiftningen,
8. göra åverkan på mark och växtlighet, inräknat döda, stående och liggande träd,
9. fånga eller insamla ryggradslösa djur,
10. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning utan länsstyrelsens tillstånd,
11. göra upp eld direkt på berghällar,

Föreskrifterna enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård, skötsel eller friluftslivets behov för att uppnå syftet med naturreservatet.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för:

1. utmärkning av farleder och skötsel och underhåll av fyrar och andra sjösäkerhetsanordningar, som t.ex. sjömärken, av Sjöfartsverket eller av dem utsedd förvaltare,
2. vatten-, fisk- eller bottenfaunaprovtagningar i samband med utbildnings-, forsknings- eller miljöövervakningsverksamhet,
3. nödvändig drift, underhåll och reparationer av befintliga ledningar och vägar,
4. rensning av utloppsdiken från dikessystem som avvattnar angränsande mark efter samråd med Länsstyrelsen,
5. åtgärder på etablerad och vid beslutet nyttjad tomtplats med fritidshus på Stor-Rönn, Lill-Rönn, Källhällan och vid Örstenen,
6. att uppföra enklare sommarbrygga i anslutning till bebyggd och vid beslutet nyttjad tomtplats med Länsstyrelsens tillstånd.

Uppllysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet är:

Att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i Natura 2000-områdena kräver tillstånd enligt 7 kap 29a-b §§ MB.

I naturreservatet finns fornlämningar och på ön Snöan ett fiskekapell som är skyddade enligt 2 kap. respektive 4 kap. lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950).

Förbud att fiska med nät, långrev eller fasta redskap i området runt öarna Bonden, Sydvästbotten och Tuvan (Bondens naturreservat) införs i Fiskeriverkets författningssamling (FIFS) och ska gälla mellan 15 april till 15 augusti. Området är markerat på beslutskarta bilaga 2c. Övriga relevanta regleringar av fisket i området hittas i FIFS 2004:36.

De allmänna strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap miljöbalken gäller i området. Befintliga arrendetomter med fritidshus inne i reservatet ska kunna nyttjas och utvecklas i enlighet med strandskyddsbestämmelserna. Åtgärder och byggnationer på etablerade tomtplatser på ön Snöan och vid lotsplatsen på Järnäs Storklubben styrs dock av föreskrifterna A1 och A2.

Vattenskoteråkning regleras av Vattenskoterförordningen (1993:1053) samt Länsstyrelsen i Västerbottens beslut om avgränsning av områden där vattenskoter får användas i Västerbotten (beslut dnr 539-815-2005). Detta medför att vattenskoter enbart får köras på de allmänna farlederna 722 och 725 i området.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen kan enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, se bilaga 4.

Birgitta Heijer

Johnny Berglund

Bilagor

- 1 a-e. Kartor över naturreservatets gränser
- 2 a-c. Kartor med förbudsområden eller undantag till föreskrifter
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

Sändlista

Daniel Andersson	Järnasklubb 32	914 91 NORDMALING
Hans Roland Nygren	Mandarinvägen 7	633 47 ESKILSTUNA
Anita Sofia Eriksson	Byvägen 33	914 96 HÅKNÄS
Gunnel Dahlströms dödsbo, c/o Anita Dahlström	Västerled 9 F	192 73 SOLLENTUNA
Catharina Detlefsen Dahlström	Tranbyggevägen 29	197 92 BRO
Lars Dahlström	Tallvägen 1B	191 41 SOLLENTUNA
Gunilla Johnsson	Östermalmsg. 36 A, 4tr	903 32 UMEÅ
Gunnigerd Wallander	Järnäs 7	914 91 NORDMALING
Anny Viola Tjernström	Brännavägen 15	910 20 HÖRNEFORS
SCA Skog (Rundviksverken AB)	Box 43	921 21 LYCKSELE
Dan Rönnkvist		
Åke Rajmond och Gun Majlis Häggström	Järnasklubb 22	914 91 NORDMALING
Lennart Fällman	Järnasklubb 125	914 91 NORDMALING
Hans Algur Ögren	Granvägen 30	907 38 UMEÅ
Seth Folke Häggström	Järnasklubb 10	914 91 NORDMALING
Siv Maj-Britt Petersson	Skogsbrynet 2	903 43 UMEÅ
Kenneth Molin	Kläppvägen 5	904 21 UMEÅ
Birgitta Johansson	Nygatan 9	914 33 NORDMALING
Elisabet Fransson	Järnäs 111	914 91 NORDMALING
Erik Martin Johanssons dödsbo	Järnäs 408	914 91 NORDMALING
Statens Fastighetsverk	Box 254	751 05 UPPSALA
Johan Henriksson		
Statens Fastighetsverk	Kungsgatan 53	903 26 UMEÅ
Per Linder		
Fortifikationsverket		631 89 ESKILSTUNA
Lars Lindström		
Järnäs bys samfällighetsförening, c/o Ulrika Hurdén	Järnäs 103	914 91 NORDMALING
Christina Lundmark	Ludvigsbergsv. 27 4 tr	852 34 SUNDSVALL
Gustaf Adolf Ågren	Mullsjö 30	914 90 NORDMALING
Kjell-Arne o. Ann-Mari Ågren,	Taffelstråket 10	903 53 UMEÅ
Ulf Vikström	Pilgatan 2	910 20 HÖRNEFORS
Lars Vikström	Örnviksvägen 49	975 94 LULEÅ
Stig Strömberg	Järnasklubb 11	914 91 NORDMALING
Björn Dowald	Järnäs 126	914 91 NORDMALING
Erland Tjernström	Tjäruskär 40	914 96 HÅKNÄS
Kristina Rapp	Hara 455	830 23 HACKÅS
Bertil Johansson	Bjännberg 453	910 20 HÖRNEFORS
Holmen Skog	Hus 2	903 47 UMEÅ
David Rönnblom		
Holmen Skog	Box 901	891 80 ÖRNSKÖLDSEVIK
Christina Conradsson-Nordin		
Klas Rune Bertil Tjernström	Öre 13	914 96 HÅKNÄS
Bo Sundkvist	Öre 223	914 96 HÅKNÄS
Stig Edström	Norrbyn 328	910 20 HÖRNEFORS
Ted och Mona Lisa Tjärnlund	Oskarsgatan 1	910 20 HÖRNEFORS
Sven-Erik Eriksson	Jättens Väg 23	910 20 HÖRNEFORS

Mikael Karlsson	Bangatan 38	910 20 HÖRNEFORS
Gunnar Falk	Skatvägen 24	910 20 HÖRNEFORS
Stig Åke Hörnlund	Uppförsbacken 1 Ae	913 41 OBBOLA
Sigge Lundqvists dödsbo, c/o Maria Tjernqvist	Bang 32	910 20 HÖRNEFORS
Torbjörn Eriksson	Norrbyn 24	910 20 HÖRNEFORS
Robert och Rasmus Eriksson	Åkervägen 27	910 20 HÖRNEFORS
Per-Erik och Christina Evaldsson	Ängerån 9	910 20 HÖRNEFORS
Bertram och Karin Andersson	Västanmarken 84	910 20 HÖRNEFORS
Claes Tegenfeldt	Törnevalla Gamla Skolan	590 62 LINGHEM
Catrin Johans	Signe Hebbes väg 17	129 38 HÄGERSTEN
Åke och Birgitta Lund	Strandbacken 20	910 20 HÖRNEFORS
Markus Sunna	Paletåvägen 110	904 41 RÖBÄCK
Agneta Andersson och Lars Ericson	Kylören 91	910 20 HÖRNEFORS
Inger Enström	Krusbärsvägen 20 C	904 35 UMEÅ
Göte Bokvist och Anna Boman Bokvist	Hantverkargatan 9	914 31 NORDMALING
Sveaskog Förvaltnings AB Veronica Edén och Helena Dehlin	Mikaelsvägen 2	922 31 VINDELN
Ingrid Elisabet Johansson	Tallvägen 22	907 38 UMEÅ
Jan Johansson	Blåbärsvägen 56	903 39 UMEÅ
Håknäs samfällighetsförening, Tomas Eriksson	Byvägen 10	914 96 HÅKNÄS
Anders Eriksson	Byvägen 12	914 96 HÅKNÄS
Barbro Grimbert	Skidspåret 11	903 38 UMEÅ
Lennart Johansson	Brogatan 3C	903 25 UMEÅ
Thomas Johansson	Stenbocksvägen 22	906 37 UMEÅ
Sven Öberg	Öre 211	914 96 HÅKNÄS
Rolf Johansson	Öre 17	914 96 HÅKNÄS
Bert Jonsson	Norrbyn 460	910 20 HÖRNEFORS
Erik Hällman	Styrmansg 7	114 54 STOCKHOLM
Lars Bergman	Strömbäck 138	905 82 UMEÅ
Margareta Olofsson	Norrbyn 576	910 20 HÖRNEFORS
Clarence Falk	Hamnskärsg 10	910 20 HÖRNEFORS
Gunnel och Bertil Johansson	Norrbyn 308	910 20 HÖRNEFORS
Marianne och Kurt Hortell	Norrbyn 551	910 20 HÖRNEFORS
Åke Lövgren	Bryggarg. 43 F	904 33 UMEÅ
Nystedts dödsbo, c/o Stig Nystedt	Byskatan 41	910 20 HÖRNEFORS
Torbjörn och Eva Nordlund	Storåvägen 1	904 22 UMEÅ
Tore Hortell	Frejs väg 21	910 20 HÖRNEFORS
Karin Engman	Sofiehemsv 6 B	907 38 UMEÅ
Gustav Adolf Jonsson	Flisvägen 4B	910 20 HÖRNEFORS
Alf och Lena Jonsson	Norrbyn 377	910 20 HÖRNEFORS
Lars Zingmark	Ansmark 225	905 82 UMEÅ
Gunnel Norstedt	Öre 107	914 96 HÅKNÄS
Jerker Moregård	Krusbärsgratan 7	754 49 UPPSALA

Karin Lundbäck	Mariehemsvägen 13E	906 54 UMEÅ
Maj-Britt och Kjell Persson	Öre 33	914 96 HÅKNÄS
Hjördis Lundkvist	Öre 35	914 96 HÅKNÄS
Eva Hedblom	Rådhusplanaden 17B	903 28 UMEÅ
Anders och Catarina Molin	Järnsklubb 50	914 91 NORDMALING
Nils-Erik Molin	Järnsklubb 52	914 91 NORDMALING
Kjell Ove Berg	Kråken 19	914 96 HÅKNÄS
Järns-Kråkens Jaktklubb	Järns 3515	914 91 NORDMALING
c/o Karl Gunnar Eriksson		
Anita Holst	Järnsklubb 33	914 91 NORDMALING
Elmer Helletun	Granlidsvägen 9	910 20 HÖRNEFORS
Norrbyns Skifteslag Samfällighets- förening, c/o Patrick Nilsson	Norrbyn 382	910 20 HÖRNEFORS
Majken Jonsson	Sotarevägen 10	904 21 UMEÅ
Mahon-Daly Inger	20 Grovewood Close, Chorleywood, Herts	WD3 5PU, ENGLAND
Lantmäterimyndigheten Umeå kommun		901 84 UMEÅ
Lantmäterimyndigheten i Västerbotten, Box 3044,		903 02 UMEÅ
Naturvårdsverket,		106 48 STOCKHOLM
ArtDatabanken, Mona Johansson, Box 7007,		750 07 UPPSALA
Statens Energimyndighet, Box 310,		631 04 ESKILTUNA
Havs och vattenmyndigheten, Lena Tingström, Box 11930,		404 39 GÖTEBORG
Boverket, Box 534,		371 23 KARLSKRONA
Kustbevakningen, Regionledning Nord, Box 145,		871 23 HÄRNÖSAND
Sjöfartsverket Huvudkontoret,		601 78 NORRKÖPING
SGU, Uppsala, Box 670,		751 28 UPPSALA
Västerbottens museum, Box 3183,		903 04 UMEÅ
Skogsstyrelsen, Box 294,		901 06 UMEÅ
Umeå Marina Forskningscentrum, Norrbyn		910 20 HÖRNEFORS
Naturskyddsföreningen Västerbotten, c/o Ingegerd Saarinen, Karlsgårdsvägen 1,		931 62 SKELLEFTEÅ
Naturskyddsföreningen i Umeå, Box 7028,		907 30 UMEÅ
Västerbottens kustfiskarförbund, Lövudden 53,		913 33 HOLMSUND
Västerbottens Ornitologiska Förening, c/o T. Brodin, Trastvägen 4E,		906 54 UMEÅ
Jägareförbundet Norr, Formvägen 16,		906 21 UMEÅ
Järns jaktklubb, Allan Nordström, Järns 213		914 91 NORDMALING
Öre viltvårdsområde, Bertil Ström, Nedre Öre 35		914 96 HÅKNÄS
Långrevens intresseförening, Lotta Backgård, Ringvägen 30		904 21 UMEÅ
Hörnefors båtklubb, Lasse Brändström, Tallhedsgatan 24		910 20 HÖRNEFORS
Kråkens intresseförening, c/o Tomas Åsberg, Kråken 53,		914 96 HÅKNÄS
Hörnefors församling, Kyrkvägen 3		910 20 HÖRNEFORS

Kopia

Umeå kommun + kungörelse
 Nordmaling kommun + kungörelse
 Örjan Clausén, Stensund 22, 921 99 Lycksele
 Länsstyrelsens Naturvårdsregister
 Lena Lundevaller
 Henrik Jensen

Biлага 1a. Gräns för naturreservat Örefjärden-Snöanskärgården

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2012
Dnr 511-8523-2011

Reservatsgräns

Berörda fastigheter

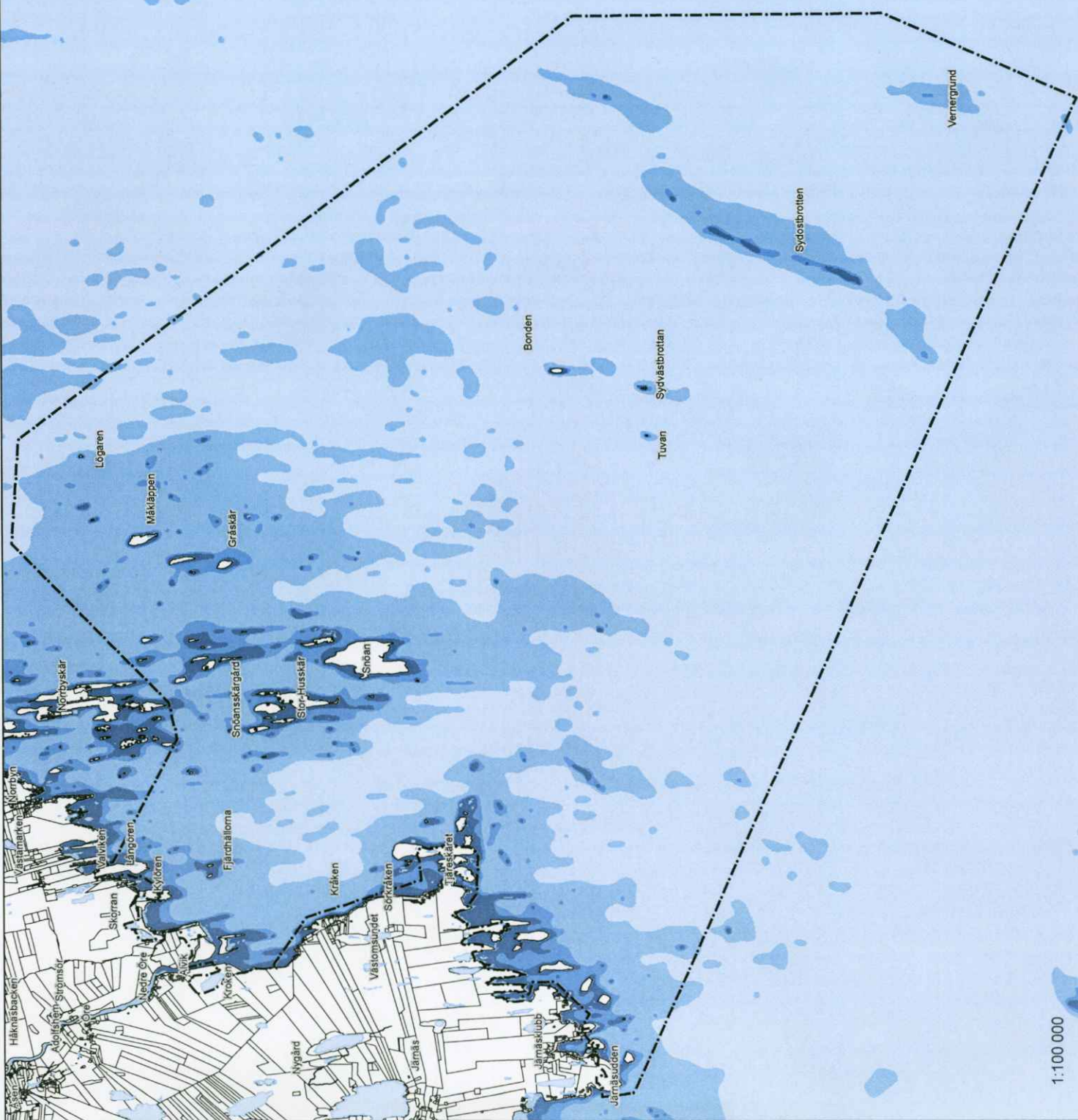
- Umeå kommun:
 Häknäs S:1, S:2, S:4
 Sörbyn 5:1
 Sörbyn 5:10
 Sörbyn 9:1
 Norrbyn 4:1
 Norrbyn 4:141
 Norrbyn 4:142
 Norrbyn 18:1
 Sörmjöle 3:69
 Sörmjöle 3:70

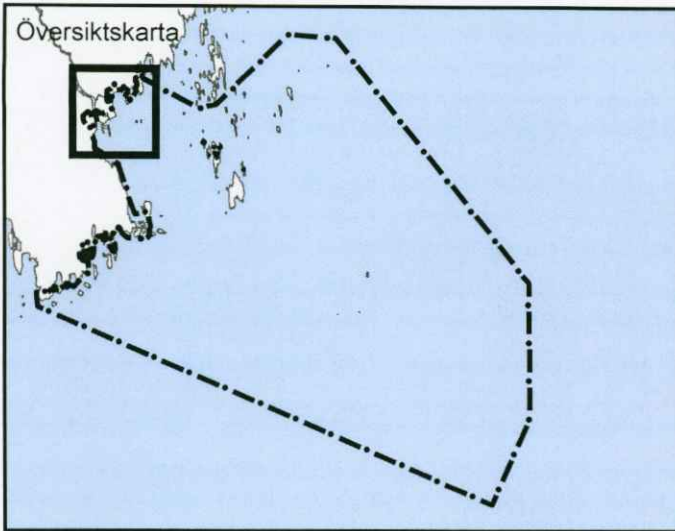
Normmalings kommun:

- Järnäs 3:5
 Järnäs 3:15
 Järnäs 3:43
 Järnäs 5:22
 Järnäs 5:29
 Järnäs 6:39
 Järnäs 7:7
 Järnäs 16:1
 Järnäs 19:1
 Järnäs 22:1
 Järnäs S:3, S:10, S:16
 Öre 1:5
 Öre 4:7
 Öre S:3, S:4

Stadsarkitekt © Lars Johansson

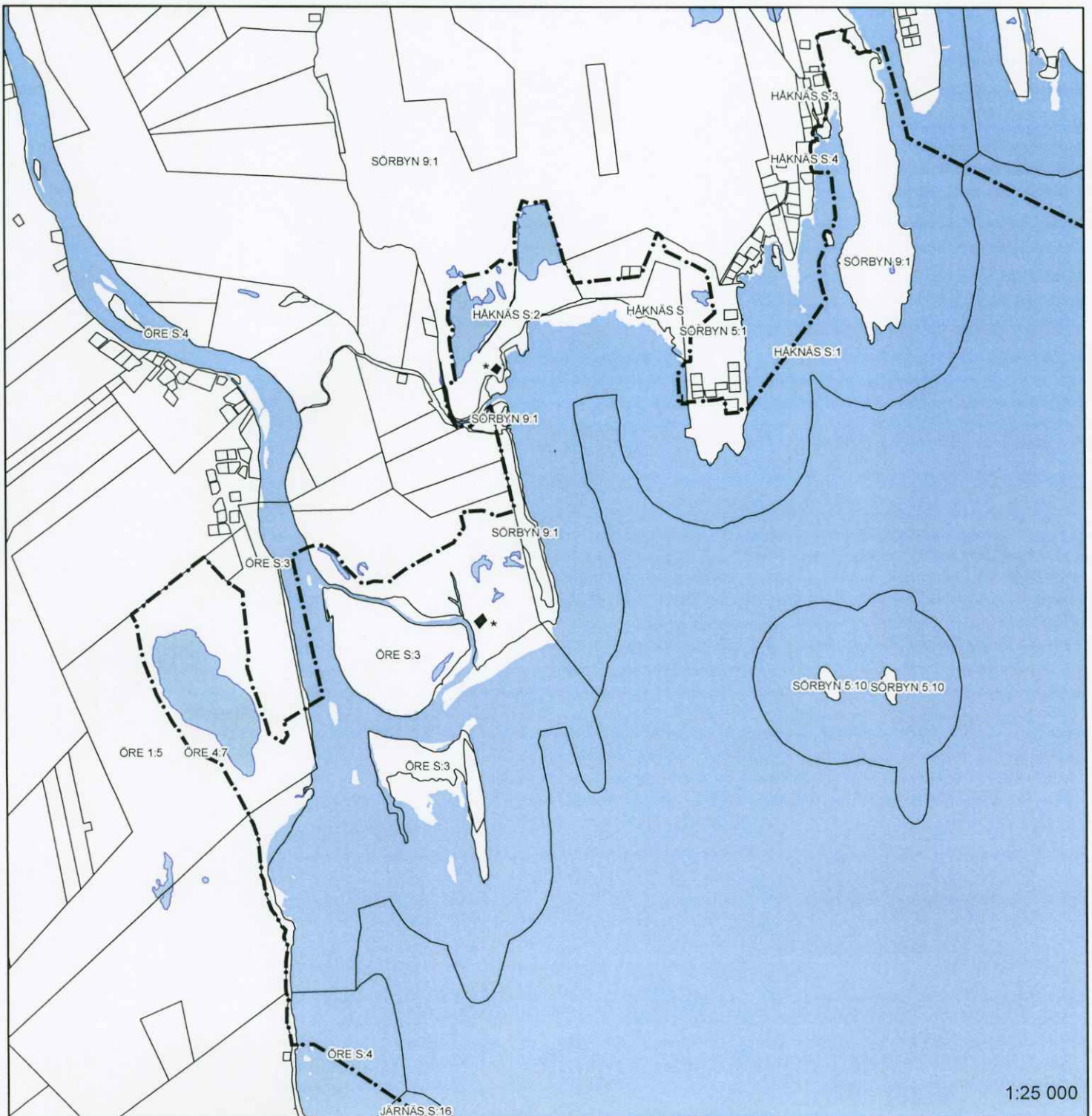

Bilaga 1b. Detaljkarta över gräns för naturreservat Örefjärden-Snöanskärgården

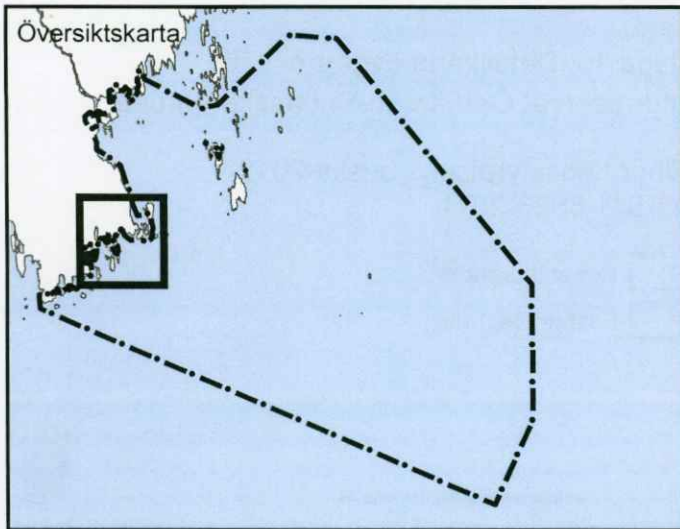
Tillhör Länsstyrelsens beslut 2012
Dnr 511-8523-2011

- Reservatsgräns
- Fastighetsgräns
- * Fastighet som inte ingår i naturreservatet

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

1:25 000

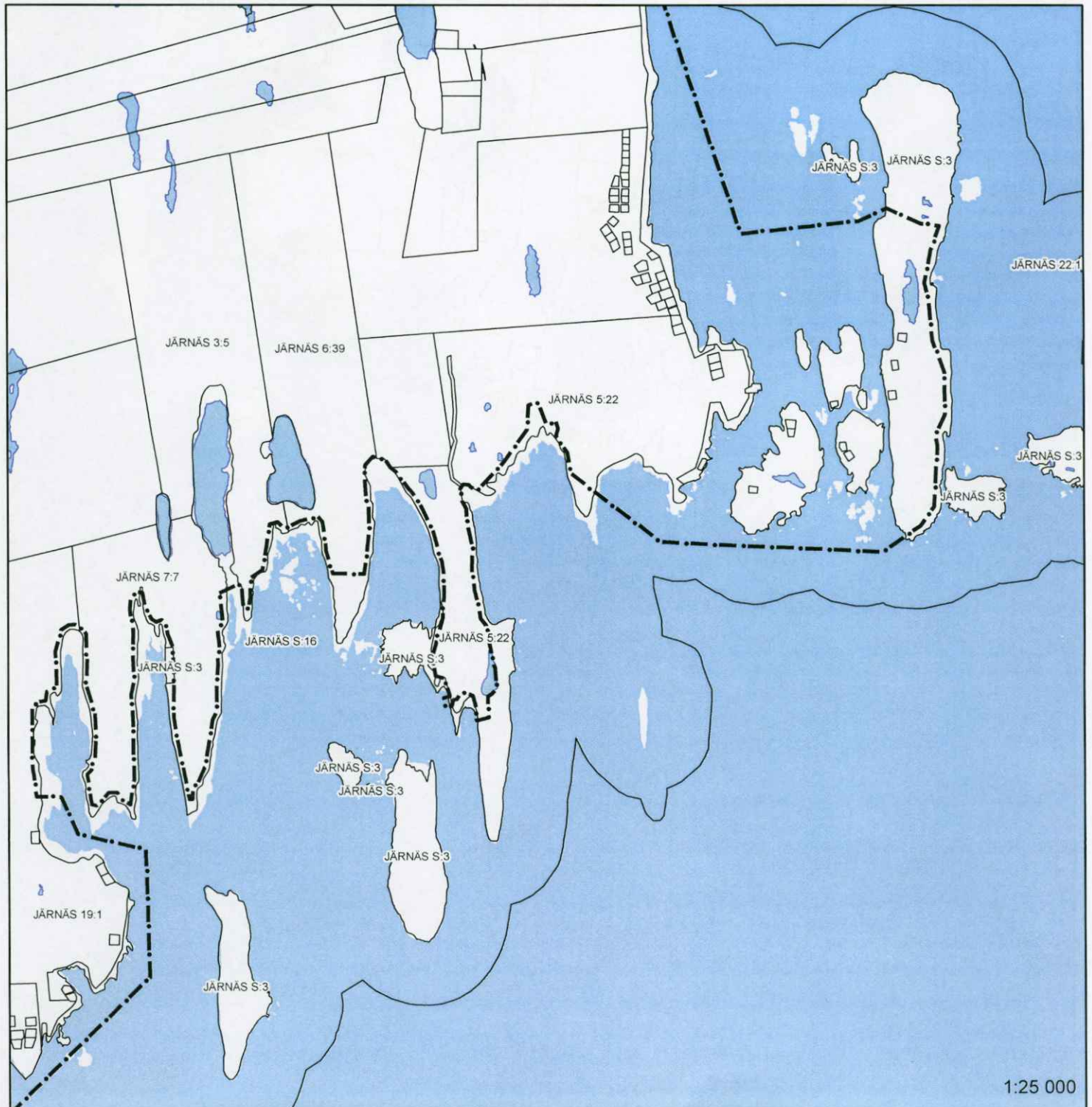

Bilaga 1c. Detaljkarta över gräns för naturreservat Örefjärden-Snöanskärgården

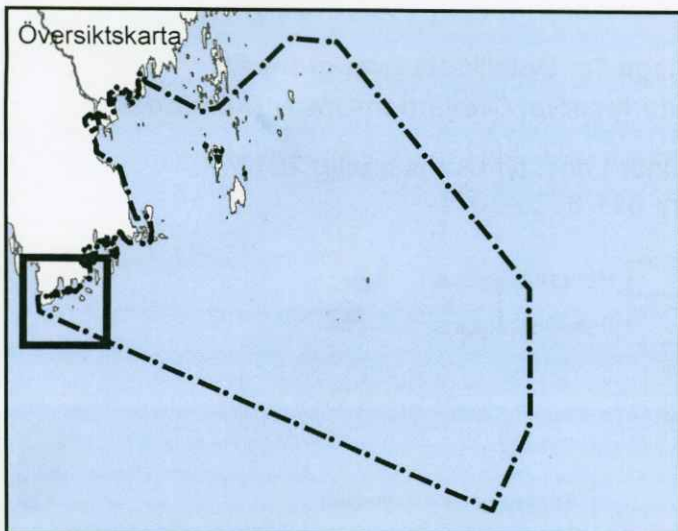
Tillhör Länsstyrelsens beslut 2012
Dnr 511-8523-2011

- Reservatsgräns
- Fastighetsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

1:25 000

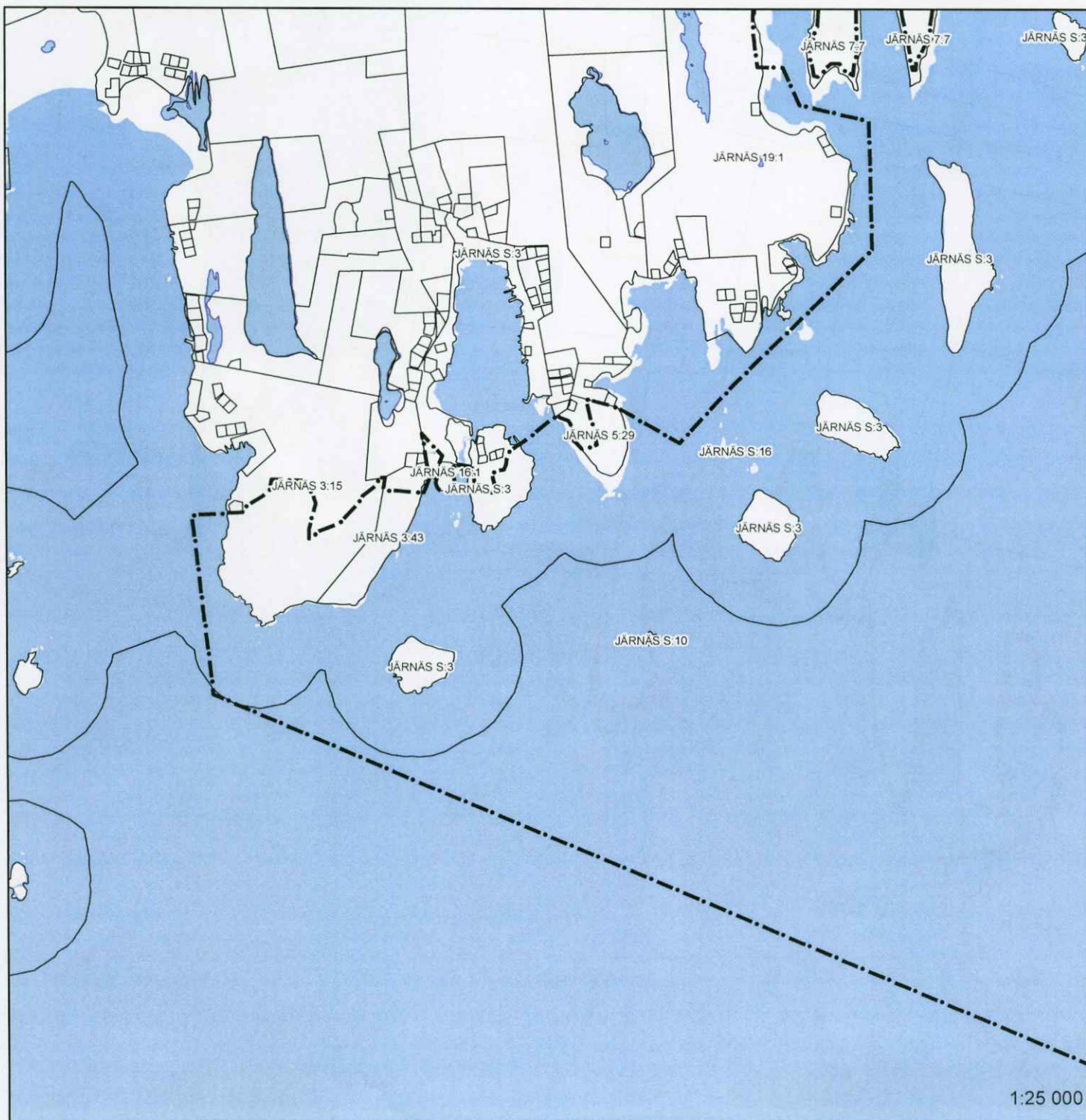

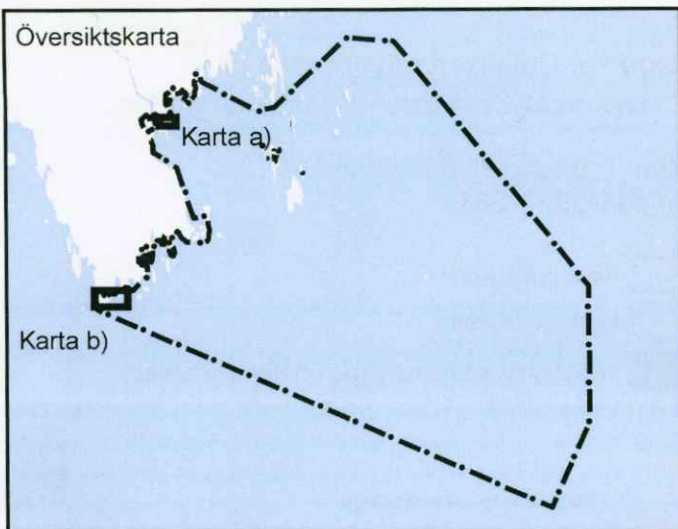
Bilaga 1d. Detaljkarta över gräns för naturreservat Örefjärden-Snöanskärgården

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2012
Dnr 511-8523-2011

- Reservatsgräns
 Fastighetsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Bilaga 2a. Undantag från föreskrift
rörande avverkningsförbud i naturreservat
Örefjärden-Snöanskärgården

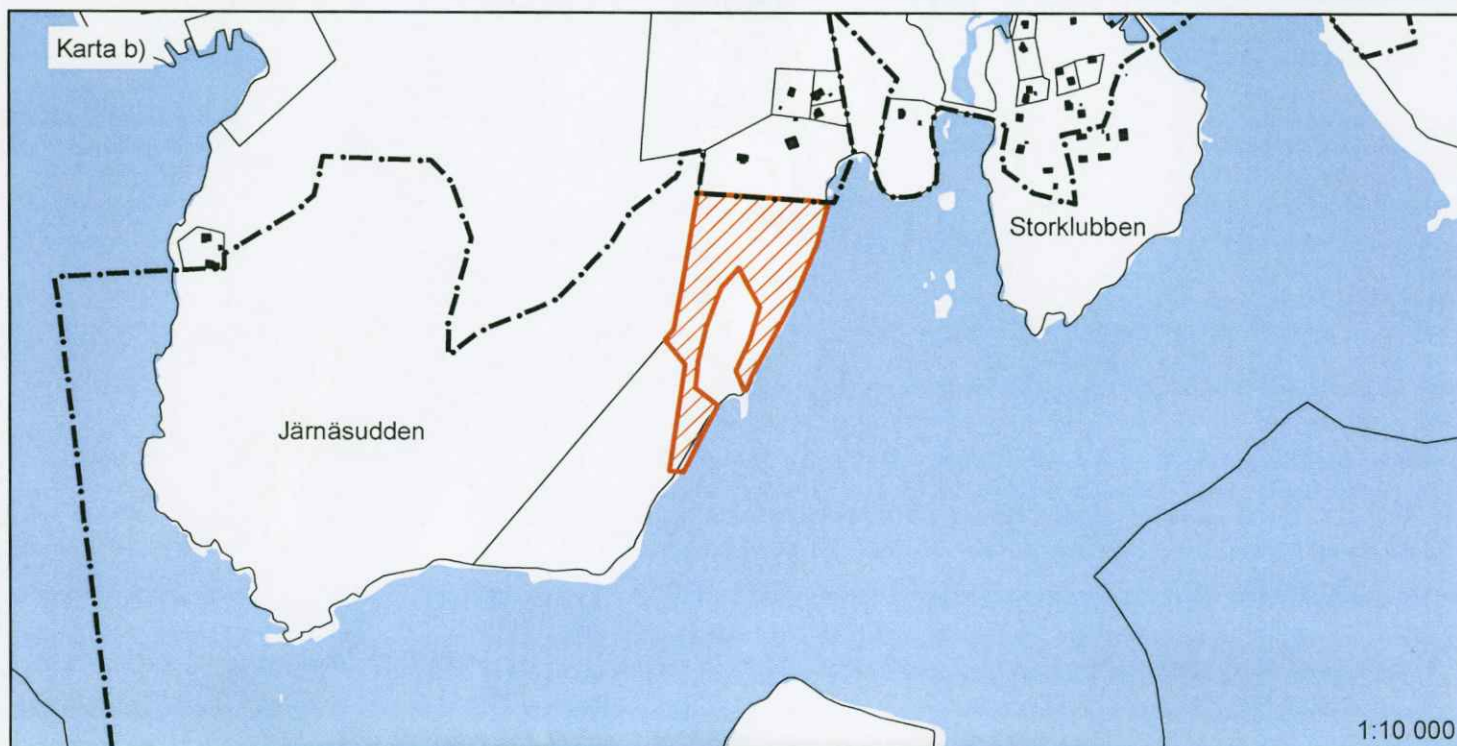

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2012
Dnr 511-8523-2011

 Område undantaget från avverkningsförbud

 Reservatsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

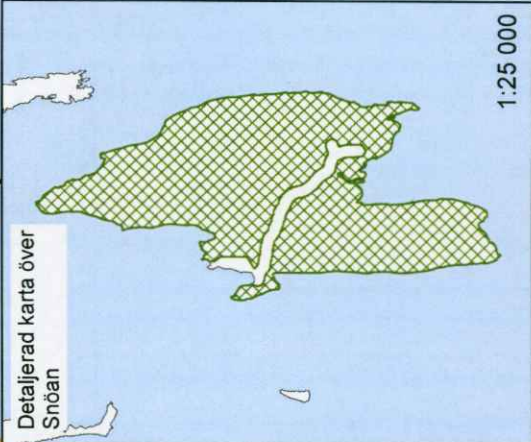
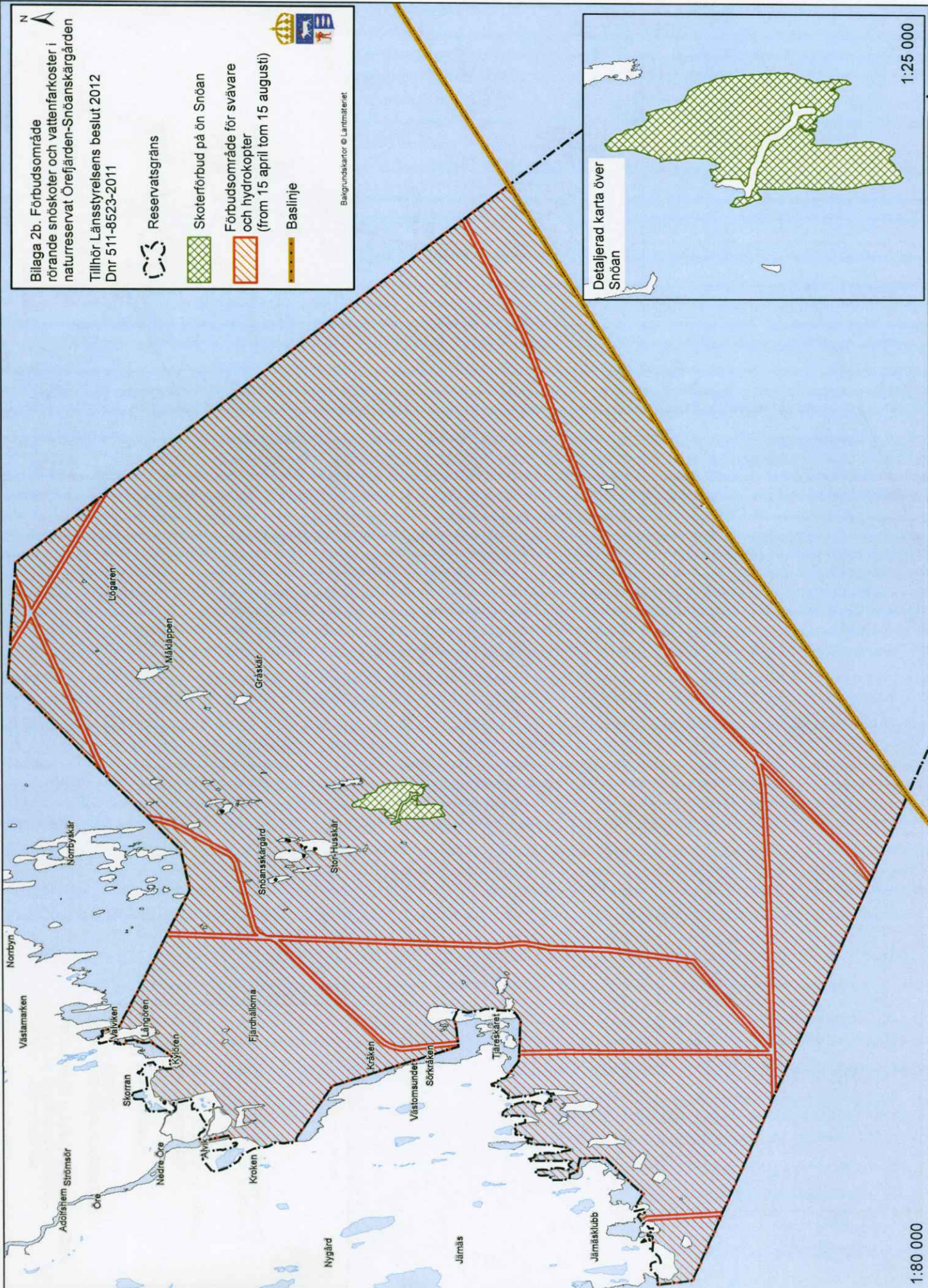

Bilaga 2b. Förbudsområde rörande snöskoter och vattenfarkoster i naturreservat Örefjärden-Snöanskärgården
 Tillhör Länsstyrelsens beslut 2012 Dnr 511-8523-2011

- Reservatsgräns
- Skoterförbud på ön Snöan
- Förbudsområde för svävare och hydrokopter (from 15 april tom 15 augusti)
- Baslinje

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

1:80 000

1:25 000

